

КОНТРОЛА ПОСЛОВАЊА БАНАКА

Извештај за други квартал 2008. године

Садржај

КОНТРОЛА ПОСЛОВАЊА БАНАКА.....	1
ИЗВЕШТАЈ ЗА ДРУГИ КВАРТАЛ 2008. ГОДИНЕ	1
I. БАНКАРСКИ СЕКТОР У ДРУГОМ КВАРТАЛУ 2008. ГОДИНЕ	3
СТРУКТУРА БАНКАРСКОГ СЕКТОРА У СРБИЈИ НА ДАН 30.06.2008. ГОДИНЕ	3
Број банака	3
Организациона мрежа банака	3
Број запослених у банкарском сектору	3
Власничка структура банака	4
Тржишно учешће	4
БИЛАНС СТАЊА БАНКАРСКОГ СЕКТОРА	4
КРЕДИТНА АКТИВНОСТ	7
ДЕПОЗИТНА АКТИВНОСТ	8
КРЕДИТНА ЗАДУЖЕНОСТ БАНКАРСКОГ СЕКТОРА У ИНОСТРАНСТВУ	9
РИЗИЦИ У БАНКАРСКОМ СЕКТОРУ	9
1. Кредитни ризик	9
2. Ризик ликвидности	11
3. Девизни ризик	12
АДЕКВАТНОСТ КАПИТАЛА	12
ПОКАЗАТЕЉИ ПРОФИТАБИЛНОСТИ ПОСЛОВАЊА БАНКАРСКОГ СЕКТОРА	13
ПОКАЗАТЕЉИ ПРОДУКТИВНОСТИ БАНКАРСКОГ СЕКТОРА	13
АГРЕГАТНИ ИЗВЕШТАЈ О ПРИХОДИМА И РАСХОДИМА	14
II. РЕГУЛАТОРНА АКТИВНОСТ НАРОДНЕ БАНКЕ СРБИЈЕ	15

I. Банкарски сектор у другом кварталу 2008. године

Структура банкарског сектора у Србији на дан 30.06.2008. године

Број банака

На крају другог квартала 2008. године послују укупно 34 банке, непромењен број у односу на крај прошлог тромесечја.

Табела 1 - Кретање броја банака

	31.12.2006.	31.12.2007.	30.06.2008.
Број банака	37	35	34

Организациона мрежа банака

Крајем јуна 2008. године организациона мрежа свих банака укључује укупно 2.564 пословних јединица, филијала, експозитура, шалтера, као и агенција и мењачница. То је за 78 више него на крају првог квартала 2008. године.

Табела 2 – Организациона мрежа банака

Опис	31.12.2006.	31.12.2007.	30.06.2008.
Број пословних јединица	82	80	70
Број филијала	413	519	567
Број експозитура	1.387	1.544	1.657
Број шалтера	276	258	238
Број агенција		33	31
Број мењачница		1	1
Укупно	2.158	2.435	2.564

Број запослених у банкарском сектору

У домаћем банкарском сектору било је укупно 31.331 запослених, за 777 више него на крају првог квартала 2008. године.

Код 4 банке је смањен број запослених (највише Findomestic банка а.д. Београд, за 10), 2 банке имају исти број запослених а 28 банака је повећало број запослених (највише ProCredit Bank а.д. Београд, за 85 и Комерцијална банка а.д. Београд за 81).

Власничка структура банака

На крају јуна 2008. године:

- 20 банака је у већинском власништву страних акционара,
- 6 банака у већинском власништву домаћих физичких и правних лица,
- 8 банака у већинском власништву Републике Србије.¹

Тржишно учешће

Тржишно учешће банака груписаних према величини билансне суме приказано је следећим прегледом:

Табела 3 – Кретање тржишног учешћа група банака

Билансна сума у млрд.дин.	31.12.2006.			31.12.2007.			30.06.2008.		
	Број банака	у мил. дин.	% учешћа	Број банака	у мил. дин.	% учешћа	Број банака	у мил. дин.	% учешћа
преко 100	4	483.575	41,3	4	632.560	40,5	5	761.418	46,2
50–100	3	183.698	15,7	8	525.822	33,7	7	484.056	29,4
10–50	15	405.223	34,7	15	357.301	22,9	15	363.332	22,0
до 10	15	96.775	8,3	8	46.139	2,9	7	40.206	2,4
Укупно	37	1.169.271	100,0	35	1.561.822	100,0	34	1.649.012	100,0

Пет, односно десет банака са највећом билансном сумом на крају јуна 2008. године, учествују са 46,2%, односно 68,8% у укупној билансној суми банкарског сектора. НН концентрације билансне суме износи 621 и непромењен је у односу на прошли квартал (622).

У билансној суми банкарског сектора на дан 30. јуна 2008. године, на банке у већинском власништву страних лица односи се 1.236,4 млрд.дин. или 75,0%, на банке у већинском власништву Републике Србије 263,2 млрд.дин. или 15,9%, а на банке са претежно приватним власништвом 149,4 млрд.дин. или 9,1%.

Биланс стања банкарског сектора

Билансна сума банкарског сектора на дан 30. јуна 2008. године износи 1.649,0 млрд. дин. и већа је за 33,6 млрд.дин. или за 2,1%, у односу на први квартал 2008. године, односно за 87,2 млрд.дин. или 5,6% у односу на крај 2007. године.

¹ Банке у којима је РС већински или појединачно, посредно или непосредно, највећи акционар.

Највећи део билансне активе банака (57,4%) представљају потраживања по одобреним кредитима и пласманима (пласмани банкама у земљи, пласмани комитентима и потраживања за камату и накнаду) а затим следе Депозити код Народне банке Србије и хартије од вредности које се могу рефинансирати код Народне банке Србије (27,8%). Готовина и готовински еквиваленти чине 7,9% билансне активе банкарског сектора.

Табела 4 – Биланс стања банкарског сектора
(у милионима динара)

	31.12.2006.		31.12.2007.		30.06.2008.		Индекс раста за III квартал 2008.	Индекс раста за 6 месеци 2008.	Индекс раста за 2007.
	Износ	Учешће у %	Износ	Учешће у %	Износ	Учешће у %			
АКТИВА									
Готовина и готовински еквиваленти	77.815	6,7	104,981	6,7	130,369	7,9	146	124	135
Депозити код централне банке и хартије од вредн. које се могу рефинансирати код централне банке	406.735	34,8	489,902	31,4	458,204	27,8	90	94	120
Потраживања за камату и накнаду	4.347	0,4	5,982	0,4	8,121	0,5	117	136	138
Пласмани банкама у земљи	32.415	2,8	43,261	2,8	48,682	3,0	108	113	139
Пласмани комитентима	545.059	46,6	812,647	52,0	888,192	53,9	104	109	149
Хартије од вредности и други пласмани којима се тргује	8.584	0,7	6,544	0,4	7,845	0,5	96	120	76
Улагања у хартије од вредности које се држе до доспећа	6.948	0,6	12,020	0,8	12,715	0,8	97	106	173
Учешћа у капиталу и остале хартије од вредности расположиве за продају	15.284	1,3	7,045	0,5	6,788	0,4	108	96	46
Стална средства намењена продаји и средства пословања које се обуставља	394	0,0	334	0,0	302	0,0	90	90	85
Потраживања за више плаћен порез на добитак	253	0,0	523	0,0	1.358	0,1	154	260	207
Гудвил		0,0	0	0,0	0	0,0	0		0
Нематеријална улагања	5.907	0,5	6,156	0,4	6,625	0,4	105	108	104
Инвестиционе некретнине	4.266	0,4	4,398	0,3	4,062	0,2	92	92	103
Основна средства	47.038	4,0	53,160	3,4	54,740	3,3	102	103	113
Остала средства и активна временска разграничења	11.748	1,0	12,343	0,8	18,494	1,1	138	150	105
Одложена пореска средства	2.478	0,2	2,526	0,2	2,515	0,2	93	100	102
Губитак изнад износа капитала		0,0		0,0		0,0	0		0
УКУПНО	1.169.271	100,0	1,561,822	100,0	1,649,012	100,0	102	106	134

Послови контроле пословања банака

	31.12.2006.		31.12.2007.		30.06.2008.		Индекс раста за III квартал 2008.	Индекс раста за 6 месеци 2008.	Индекс раста за 2007.
	Износ	Учешће у %	Износ	Учешће у %	Износ	Учешће у %			
ПАСИВА									
Обавезе према банкама у земљи	63.352	5,4	79,693	5.1	95,703	5.8	107	120	126
Обавезе према комитентима	817.704	69,9	1,048,075	67.1	1,026,042	62.2	99	98	128
Обавезе за камате и накнаде	980	0,1	2,786	0.2	1,941	0.1	125	70	284
Обавезе по основу хартија од вредности	10	0,0	2,610	0.2	2,752	0.2	103	105	26097
Обавезе из добитка	196	0,0	270	0.0	180	0.0	88	67	138
Обавезе по основу текућег пореза на добитак	525	0,0	376	0.0	223	0.0		59	72
Обавезе по основу сталних сред.намењ. продаји и сред.посл. које се обуставља	0	0,0	0	0.0	0	0.0	0	0	0
Остале обавезе из пословања	8.630	0,7	10,710	0.7	18,089	1.1	133	169	124
Резервисања	9.376	0,8	11,345	0.7	10,800	0.7	95	95	121
Остале обавезе и пасивна врем.разгр.	51.511	4,4	77,031	4.9	95,133	5.8	106	124	150
Одложене пореске обавезе	699	0,1	557	0.0	613	0.0	99	110	80
ОБАВЕЗЕ	952.983	81,5	1,233,452	79.0	1,251,476	75.9	100	101	129
Капитал	216.288	18,5	328,370	21.0	397,536	24.1	109	121	152
акцијски и остали капитал	182.562	15,6	272,723	17.5	322,110	19.5	108	118	149
резерве	30.464	2,6	47,636	3.1	62,671	3.8	117	132	156
акумулирана добит/губитак	3.262	0,3	8,011	0.5	12,755	0.8	103	159	246
УКУПНО	1.169.271	100,0	1,561,822	100.0	1,649,012	100.0	102	106	134
ВАНБИЛАНСНЕ СТАВКЕ	1.163.308		1,579,674		1,959,545		109	124	136

У пасиви биланса стања банкарског сектора 75,9% чине позајмљени извори финансирања, а 24,1% капитал. Највећи део позајмљених извора чини депозитни потенцијал, 59,7% укупне пасиве (61,7% на крају 2007. г).

Капитал банака достигао је 397 млрд.дин. (у односу на први квартал 2008. године увећан је за 32,6 млрд.дин. или 8,9%, односно за 69,2 млрд.дин. или 21,1% у односу на крај 2007. године). У оквиру капитала, акцијски и остали капитал износи 322,1 млрд.дин. за 7,8% више него у првом кварталу 2008. године.

Ванбилансне позиције банака достигле су износ од 1.959,5 млрд.дин. и у односу на стање првог квартала 2008. године су увећане за 162,9 млрд.дин. Током 2008. године ванбилансне ставке су повећане за 379,9 млрд.дин. или 24,0%. Највећа појединачна ванбилансна ставка је Остала ванбилансна актива² која чини 47,2% свих ванбилансних ставки. Друга по величини ванбилансна ставка су Издате плативе гаранције (по први пут) које чине 14,0% укупних ванбилансних ставки.

² Примљене гаранције и друга јемства, средства из депо послова и остала ванбилансна актива.

Кредитна активност

Преглед структуре пласмана банака и њеног кретања дат је у следећој табели:

Табела 5 – Кредитна активност банака
(у милионима динара)

Сектор	31.12. 2006.		31.12. 2007.		30.06. 2008.		Индекс раста за III/ квартал 2008.	Индекс раста за 6 месеци 2008.	Индекс раста за 2007.
	Износ	Учешће у %	Износ	Учешће у %	Износ	Учешће у %			
ПРИВРЕДА	322.972	59,2	437.387	57,5	508.771	58,4	106	116	135
СТАНОВНИШТВО	195.873	35,9	302.543	39,8	337.564	38,8	103	112	155
За стамбену изградњу	47.334	8,7	89.434	11,8	113.853	13,1	108	127	189
ЈАВНИ СЕКТОР	21.644	4,0	13.928	1,8	14.643	1,7	92	105	64
СЦГ	220	0,0	1	0,0	1	0,0	100	100	0
Република Србија	16.693	3,1	7.035	0,9	7.372	0,9	84	105	42
Локална самоупр.	4.731	0,9	6.892	0,9	7.270	0,8	101	105	146
ДРУГЕ ФИНАНСИЈСКЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ	756	0,1	1.219	0,1	2.738	0,3	165	225	161
НЕПРОФИТНЕ ИНСТИТ.	4.236	0,8	5.828	0,8	7.061	0,8	106	121	138
УКУПНО	545.481	100,0	760.905	100,0	870.777	100,0	105	114	139

Раст кредитне активности банака је у другом кварталу 2008. године 39,1 млрд.дин. односно 4,7%.

У секторској структури доминирају пласмани привреди (58,4%) чији пораст (30,5 млрд.дин.) и чини главнину раста кредитне активности у другом кварталу 2008. године, као и становништву (38,8%). За разлику од 2007. године, када су привреда и становништво имали номинално уједначен раст кредита (114,4 млрд.дин. односно 106,7 млрд.дин.), за шест месеци 2008. године пораст кредитирања привреде је 71,4 млрд.дин. а становништва 35,0 млрд.дин.

Пет, односно десет банака са највише одобрених кредита, учествује са 44,7%, односно 67,6% респективно, у укупној кредитној активности банкарског сектора. ННІ индекс концентрације кредита износи 599.

Депозитна активност

Преглед секторске структуре депозита и њеног кретања дат је у следећој табели:

Табела 6. – Депозитна активност банака
(у милионима динара)

Сектор	31.12.2006.			31.12.2007.			30.06.2008.			Индекс раста за III/ квартал 2008.	Индекс раста за 6 месеци 2008.	Индекс раста за 2007.
	динари	девизе	укупно	динари	девизе	укупно	динари	девизе	укупно			
Укупни депозити	227.382	438.908	666.290	343.997	616.164	960.161	316.243	668.059	984.302	100	103	144
Банке	25.102	73.122	98.224	30.216	93.438	123.654	32.970	83.242	116.212	99	94	126
Јавна предузећа	24.619	9.402	34.021	31.860	7.826	39.686	27.416	17.566	44.982	98	113	117
Друга предузећа	105.344	72.489	177.833	185.090	105.610	290.700	150.229	117.942	268.171	95	92	163
Јавни сектор	21.103	723	21.826	26.552	883	27.435	34.475	737	35.212	110	128	126
СЦГ	226	32	258	21	0	21	51	0	51	55	245	8
РС	6.778	682	7.460	15.512	846	16.358	17.243	720	17.963	109	110	219
Лок. самоупр.	14.099	9	14.108	11.019	37	11.056	17.181	18	17.199	112	156	78
Остали комитенти	11.507	2.362	13.869	13.248	2.503	15.751	17.205	3.241	20.446	116	130	114
Страна правна и физичка лица	2.736	19.639	22.375	6.427	24.580	31.007	2.783	25.812	28.595	93	92	139
Становништво	33.523	260.746	294.269	46.781	381.439	428.220	47.685	419.341	467.026	102	109	146
Остало	3.448	425	3.873	3.823	-115	3.708	3.481	176	3.657	102	99	96

Највећи проценат депозита чине депозити становништва (47,4%), затим депозити предузећа (31,8%) и депозити банака (11,8%).

Девизни депозити чине 67,9%, а динарски 32,1% укупних депозита. Доминирају краткорочно орочени депозити (51,8%), а затим следе депозити по виђењу (40,7%).

Укупни депозитни потенцијал у другом кварталу 2008. године забележио је смањење за 2,6 млрд.дин. при чему се 15,1 млрд.дин. односи на пад депозита предузећа.

Посматрано по секторима, у другом кварталу 2008. године су највише порасли депозити становништва - за 9,4 млрд.дин. или 2,0%.

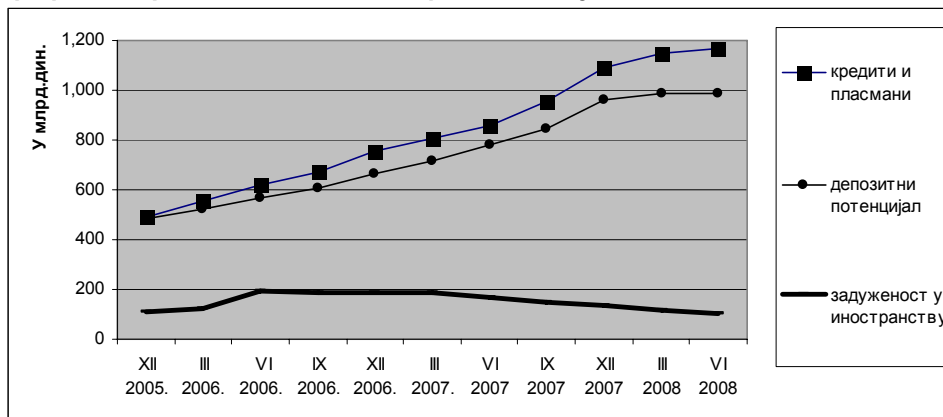
Пет, односно десет банака са највише прикупљених депозита, учествује са 49,6%, односно 72,0% респективно, у укупним депозитима банкарског сектора. ННІ индекс концентрације депозита износи 706 (минимална промена у односу на прошли квартал).

Током 2008. године депозитни потенцијал је забележио повећање за 24,1 млрд.дин. или 2,5%, првенствено у делу девизних депозита (8,4%), депозита становништва (38,8 млрд.дин. или 9,1%) и дугорочно орочених депозита (64,5%).

Кредитна задуженост банкарског сектора у иностранству

Укупно кредитно задужење банкарског сектора у иностранству (кредити добијени од страних банака и страних правних и физичких лица) износи 102,2 млрд.дин. и највећим делом је са роком доспећа је преко једне године а 99,1% се односи на банке у страном власништву. Током другог квартала 2008. године кредити банака у иностранству су смањени за 13,1 млрд.дин. (11,4%), као и њихово учешће у укупној билансној пасиви банкарског сектора на 6,2% са 8,6% (крај 2007. године) и 7,1% (31. март 2008. године). Током шест месеци 2008. године кредитна задуженост банкарског сектора у иностранству се смањила за 31,6 млрд.дин.

График 1 - Кредити³, депозити и кредитна задуженост банака

Ризици у банкарском сектору

1. Кредитни ризик

1.1. Квалитет билансне и ванбилансне активе

Народна банка Србије је, својом Одлуком о класификацији билансне активе и ванбилансних ставки, прописала да банке, ради адекватног и ефикасног управљања ризицима којима су изложене, своја укупна потраживања, која представљају кредитни ризик, квартално, а зависно од процене њиховог степена наплативости и процене финансијског стања дужника, класификују у пет категорија. То значи да банке класификују део потраживања који представља тзв. ризичну билансну и ванбилансну

³ Са репо пласманима НБС.

активу (у даљем тексту БА и ВА) односно, не само кредите, него и друге ставке билансне активе, као и одређене ванбилансне ставке, дефинисане поменутом Одлуком.

Квалитет активе банкарског сектора, дефинисане на горе поменути начин, на дан 30.06.2008. године дат је у следећој табели.

Табела 7 – Квалитет активе банкарског сектора
(у милионима динара)

		А+Б	В + Г + Д	УКУПНО
Укупно БА и ВА	1			3.726.058
Бруто ризична актива	2	1.064.811	536.738	1.601.549
Учешће у бруто ризичној активи	3	66,5%	33,5%	100,0%
Умањења (укупно)	4=5+6+7	388,185	254,009	642,194
коллатерал *	5	352,496	158,064	510,560
посебна резерва на терет прихода	6	10,705	83,359	94,064
посебна резерва на терет капитала	7	24,984	12,586	37,570
Нето ризична актива	8=2-4	676.626	282.729	959.355
Учешће у нето ризичној активи	9	70,5%	29,5%	100,0%

* Умањења не представљају укупну вредност коллатерала већ само део њихове вредности, у складу са прописаним фактором конверзије, а који се користи као основица при обрачуна резерве за потенцијалне губитке.

Укупна билансна актива и ванбилансне ставке на дан 30. јуна 2008. године износе 3.726.058 милиона динара при чему се на укупну бруто ризичну активу (билансну активу и ванбилансне ставке) односи 1.601.549 милиона динара тј. 43,0%. У другом кварталу 2008. године дошло је до промене учешћа укупне бруто ризичне активе у категоријама В, Г и Д са 32,6% на крају првог квартала 2008, на 33,5% (крајем 2007. године учешће је било 30,4%).

Уколико се имају у виду коллатерали који служе као обезбеђење, на потраживања класификована у категоријама В, Г и Д односи се 158.064 милиона динара. Ради обезбеђења од потенцијалних губитака који могу настати поводом потраживања од дужника груписаних у В, Г и Д категорију, банке су на терет својих прихода и капитала образовале посебну резерву у укупном износу од 95.945 милиона динара, тако да учешће нето ризичне БА и ВА, по узимању у обзир наведених позиција, у нето вредности ризичне БА и ВА износи 29,5%, у односу на 28,3% крајем првог квартала 2008. године односно 24,7% крајем 2007. године. И поред тренда раста, ниво регулаторног капитала је довољно висок да апсорбује све потенцијалне губитке по кредитним пласманима.

1.2. Проблематични кредити (non performing loans - NPL)

По подацима Кредитног бироа⁴ о стању дуга по банкарским кредитима⁵ и доспелих неизмирених обавеза (преко 90 дана), стање је следеће:

Табела 8 – Доспеле неизмирене обавезе (преко 90 дана)

(у милионима динара)

	Преостали износ дуга	Доцња дужа од 90 дана		Учешће укупних кредита у доцњи у преосталом износу дуга	Учешће износа доцње у преосталом износу дуга
		Укупни кредити	Износ доцње		
1	2	3	4	5=3/2	6=4/2
31.03.2007.	660.921,26	29.920,17	21.462,73	4,53	3,25
30.06.2007.	749.173,13	35.136,20	24.435,84	4,69	3,26
30.09.2007.	809.418,81	42.054,16	27.175,11	5,20	3,36
31.12.2007.	865.448,63	44.213,77	28.121,03	5,11	3,25
31.03.2008.	1.008.261,67	44.077,30	27.867,37	4,37	2,76
30.06.2008.	1.009.007,15	53.613,47	31.645,65	5,31	3,14

У другом кварталу 2008. године долази до погоршања наплативости потраживања и ниво кредита у доцњи се повећава.

2. Ризик ликвидности

Показатељи дневне ликвидности банака на дан 30.06.2008. године дати су следећим прегледом:

Табела 10 – Ликвидност банака

(у хиљадама динара)

Банке	Средства на жиро-рачуну	Обрачуната обавезна резерва	Разлика колона (2-3)	Депоновани вишкови ликвидних средстава	Кредити за ликвидност на основу залогa ХОВ
Укупно у РС	73.447.906	65.907.570	7.540.336	3.043.000	0

Од укупног броја банака, 19 су користиле средства обавезне резерве у укупном износу од 9.168 мил.дин. или 13,9% укупно обрачунате обавезне резерве ових банака. Кредите за ликвидност није користила ниједна банка.

Током три посматрана месеца, показатељ ликвидности појединачних банака био је у прописаним оквирима.

⁴ При Удружењу банака Србије.

⁵ Укупно одобрени кредити (брuto, пре умањења за исправку вредности) са доспелим неизмиреним каматама и накнадама за правна лица и обрачунатим каматама и накнадама за физичка лица.

3. Девизни ризик

Прегледом стања девизних позиција банака на нивоу банкарског сектора, на дан 30. јуна 2008. године утврђено је да укупна отворена девизна позиција износи 29,0 млрд.дин. што је за 10,5 млрд.дин. мање у односу на вредност укупне отворене девизне позиције на крају првог квартала 2008. године. Изложеност девизном ризику банкарског сектора смањена је у односу на протекли квартал - показатељ девизног ризика износи 9,4% (у претходном кварталу овај показатељ износио је 13,8% а крајем 2007. године 14,8%).

Табела 11 – Девизни ризик банака
(у милионима динара)

Отворена позиција у EUR		Отворена позиција у USD		Отворена позиција у CHF		Отворена позиција у осталим валутама		Отворена позиција у злату		Укупно отворена позиција		Укупно отворена девизна позиција
дуга	кратка	дуга	кратка	дуга	кратка	дуга	кратка	дуга	кратка	дуга	кратка	
21.130	927	3.423	540	2.113	179	578	22	58	-	27.302	1.669	28.971

Адекватност капитала

Регулаторни капитал банака порастао је током другог квартала 2008. године за 18,3 млрд.дин. односно 6,4%. Највећим делом, овај раст је условљен увећањем основног капитала (за 22,7 млрд.дин. или 7,6%), и то пре свега акционарског капитала (за 17,1 млрд.дин.) али и емисионе премије (за 5,8 млрд.дин.).

У складу са прописима, банке су дужне да показатељ адекватности капитала одржавају тако да не буде мањи од 12% у односу на ризиком пондерисану активу.

Следећа табела приказује вредност показатеља адекватности капитала банака на крају другог квартала 2008. године:

Табела 12 – Показатељ адекватности капитала по групама банака

Показатељ адекватности капитала	Број банака	Учешће у укупној билансној суми (у %)
До 20%	5	24,7
Од 20 до 30%	10	29,0
Од 30 до 50%	12	39,6
Преко 50%	7	6,7
Укупно	34	100,0

Просечна вредност показатеља адекватности за банкарски систем износила је 28,1%.

Показатељи профитабилности пословања банкарског сектора

Преглед индикатора профитабилности дат је у следећој табели:

Табела 13 – Кретање профитабилности банака

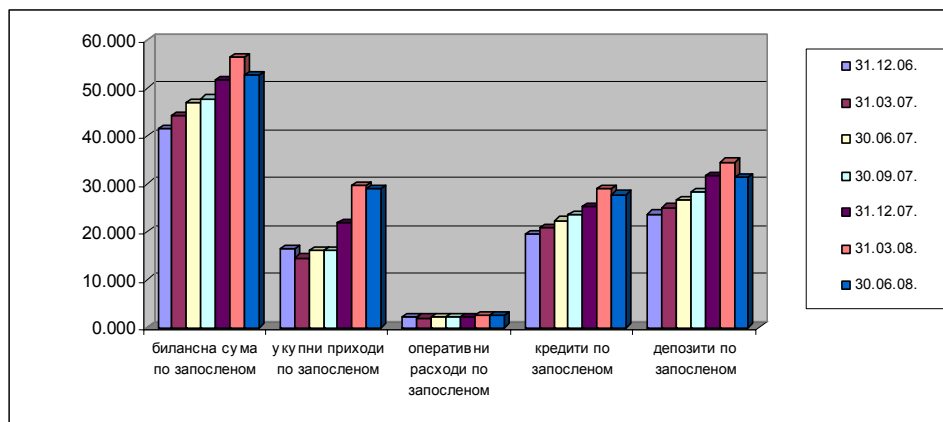
Банкарски сектор	ИНДИКАТОРИ ПРОФИТАБИЛНОСТИ ⁶ (%)				Финансијски резултат (у хиљ. дин.)
	Бруто приход/ билансна актива	Нето приходи од камата/ билансна актива	Оперативни расходи/ билансна актива	Оперативни расходи/нето приход од камата и накнада	
31.12.2006.	39,46	4,13	5,20	86,30	16.530.318
31.12.2007.	42,31	3,97	4,54	79,09	23.473.323
30.06.2008.	55,03	5,32	4,75	65,23	20.888.832

Банкарски сектор	ROA (%)	ROE (%)	NIM (%)
31.12.2006.	1,70	9,67	7,46
31.12.2007.	1,70	8,54	6,54
30.06.2008.	2,60	11,51	7,50

Показатељи продуктивности банкарског сектора

У посматраном тромесечју 2008. године забележен је пад вредности билансне активе, депозита и кредита по запосленом, као и укупних прихода и оперативних расхода по запосленом, у односу на прошли квартал. Преглед наведених показатеља дат је наредним графиком.

График 2 - Показатељи продуктивности

⁶ Сви показатељи су прерачунати на годишњи ниво.

Агрегатни извештај о приходима и расходима

Банкарски сектор је у другом кварталу 2008. године пословао са добитком (пре опорезивања) од 20.889 мил.дин. Осам банака је пословало са губитком, а 26 банака је исказало позитиван финансијски резултат.

За првих шест месеци нето курсне разлике су по први пут у 2008. години позитивне – 6,7 млрд.дин. уз њихово учешће у укупним приходима и расходима од сса 60%. Расходи по основу промене вредности имовине и обавеза премашили су учешће од 12% (дупло веће учешће него на крају првог квартала) тако да су и приходи и расходи по основу камата и накнада смањили учешће за 1 процентни поен.

Табела 14 – Агрегатни извештај о приходима и расходима
(у милионима динара)

Позиција	01.01.- 31.12.06.	01.01.- 31.12.07.	01.01.- 30.06.08.
НЕТО ДОБИТАК/ГУБИТАК ПО ОСНОВУ КАМАТА	48.245	63.404	43.853
Приходи од камата	76.937	106.942	72.141
Расходи од камата	28.692	43.538	28.288
НЕТО ДОБИТАК/ГУБИТАК ПО ОСНОВУ НАКНАДА И ПРОВИЗИЈА	22.178	27.451	16.248
Приходи од накнада и провизија	28.372	34.433	20.020
Расходи од накнада и провизија	6.194	6.983	3.772
НЕТО ДОБИТАК/ГУБИТАК ПО ОСНОВУ КАМАТА, НАКНАДА И ПРОВИЗИЈА	70.423	90.854	60.101
НЕТО ДОБИТАК ПО ОСНОВУ ПРОДАЈЕ ХОВ	981	3.293	1.030
Добици по основу хартија од вредности	1.766	3.295	1.063
Губици по основу хартија од вредности	785	2	33
НЕТО ПРИХОДИ/РАСХОДИ ОД КУРСНИХ РАЗЛИКА	10.543	6.959	6.711
ПРИХОДИ ОД ДИВИДЕНДИ И УЧЕШЋА	185	1.081	123
ОСТАЛИ ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ	65.316	53.445	37.533
РАСХОДИ ИНДИРЕКТНИХ ОТПИСА ПЛАСМАНА И РЕЗЕРВИСАЊА	61.938	61.149	43.890
ОСТАЛИ ПОСЛОВНИ РАСХОДИ	64.174	72.712	39.999
НЕТО ПРИХОДИ/РАСХОДИ ОД ПРОМЕНЕ ВРЕДНОСТИ ИМОВИНЕ И ОБАВЕЗА	- 4.805	1.702	- 720
Приходи од промене вредности имовине и обавеза	14.602	64.271	51.442
Расходи од промене вредности имовине и обавеза	19.407	62.569	52.162
ДОБИТАК/ГУБИТАК ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА	16.530	23.473	20.889
НЕТО ВАНРЕДНИ ПРИХОДИ/РАСХОДИ			
Ванредни приходи*			
Ванредни расходи*			
Добитак из пословања које се обуставља**	0	0	0
Губитак из пословања које се обуставља**	0	0	0
ДОБИТАК/ГУБИТАК ПЕРИОДА ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА	16.530	23.473	20.889

*укинуте позиције према билансним шемама од 31.12.2006. године

** нововуведене позиције

II. Регулаторна активност Народне банке Србије

Током другог квартала 2008. године Народна банка Србије у оквиру своје регулаторне надлежности (у области контроле и надзора пословања банака) вршила измене следећих постојећих прописа:

- **Одлуком о измени Одлуке о усклађивању стања бруто пласмана одобрених становништву са основним капиталом банке** изузеће делова бруто пласмана који су под ограничењем сужено је на динарске кредите без девизне клаузуле, уместо на раније обухваћене све кредите. Ову Одлуку је пратило и **Упутство о измени Упутства за спровођење Одлуке о усклађивању стања бруто пласмана одобрених становништву са основним капиталом банке.**
- **Одлуком о измени Одлуке о адекватности капитала банке** (са важношћу до 30. јуна 2008. године), у делу који регулише девизни ризик, укинута је умањење девизних потраживања за посебне резерве за процењене губитке.
- **Одлуком о измени Одлуке о класификацији билансне активе и ванбилансних ставки банке** (са важношћу до 30. јуна 2008. године), пооштрени су услови у којима се потраживање од физичког лица класификује у категорију Д. Висина учешћа или депозита је повећана на 30% (уместо ранијих 20%), с тим да се ово учешће или депозит не односе, поред раније наведених стамбених кредита и обавеза по кредитним картицама, и на кредите одобрене у динарима који нису индексирани девизном клаузулом.
- **Одлуком о измени Одлуке о спољној ревизији банака**, уведена је обавеза за банке да извештавају и о укупним бруто и нето накнадама председника управног одбора, као и збирно за остале чланове управног одбора, као и укупне бруто и нето накнаде и зараде за председника извршног одбора и збирно за остале чланове извршног одбора – остварене у банци. Такође је утврђена и **Листа спољних ревизора који могу вршити ревизију финансијских извештаја банке.**

- **Одлука о измени Одлуке о адекватности капитала банке** (са важношћу од 1. јула 2008. године), донета је у циљу ближег појашњења одређених одредаба. Између осталог, ближе се дефинише шта се подразумева под алтернативним методама за вредновање позиција (изложености) из књиге трговања. Кратак опис изабраних алтернативних метода за вредновање банке су дужне да доставе Народној банци Србије до 1. августа 2008. године. Затим, детаљније се прописује минимални садржај писане интерне политике која се односи на књигу трговања банке. Такође, продужен је рок за достављање интерне писане политике која се односи на књигу трговања до 31. августа. Затим, омогућен је једнак третман потраживања банке обезбеђених хипотекама над стамбеним некретнинама које су у власништву дужника банке и потраживања обезбеђених хипотекама над стамбеним некретнинама које су у власништву других лица. Такође, банкама се дозвољава да, приликом израчунавања капиталног захтева за девизни ризик, из обрачуна отворене девизне позиције искључе одбитне ставке од капитала исказане у иностраној валути или са девизном клаузулом, под условом да тим ставкама банка не тргује. Банке су дужне да поменуте одбитне ставке доследно искључују из обрачуна отворене девизне позиције.
- **Одлуком о допуни Одлуке о управљању ризицима банке** (са важношћу од 1. јула 2008. године), у делу који дефинише укупну изложеност банке према једном лицу или према групи повезаних лица, детаљније је прецизирано шта се подразумева под “збиром свих билансних потраживања и ванбилансних ставки”.
- **Одлуком о изменама и допунама Одлуке о класификацији билансне aktive и ванбилансних ставки банке** (са важношћу од 1. јула 2008. године), поред неких појашњења, пооштрени су услови у којима се потраживање од физичког лица класификује у категорију Д. Висина учешћа или депозита је повећана на 30% (уместо ранијих 20%), с тим да се ово учешће или депозит не односе, поред раније наведених стамбених кредита и обавеза по кредитним картицама, и на кредите одобрене у динарима који нису индексирани девизном клаузулом. Такође је онемогућено класификовање у категорију А оних потраживања која су обезбеђена првокласним средствима обезбеђења у висини обезбеђеног износа у случају да је од првобитног доспећа тих потраживања прошло више од 90 дана.
- Ради спровођења одлука НБС из области супервизије, донето је и **Упутство о извештајима банака и Упутство о извештајима банака у вези с показатељем адекватности капитала, капиталним захтевима и књигом трговања банке.**